

Utlåtande om trygghet av finansieringen av privata vägfärjor

Skärgårdsnämnden 09.09.2025 § 42
782/00.04.00/2025

Beredare

Skärgårdschef Benjamin Donner, tfn 040 483 8282
fornamn.efternamn@pargas.fi

Privata vägfärjors finansiering måste tryggas för skärgårdens livskraft

I Pargas stad finns i dag fyra privata vägfärjor som betjänar sammanlagt 56 fast boende hushåll samt omkring 800 deltidsboende. År 2020 genomfördes totalt 44 490 överfarter med dessa färjor.

Färjförbindelserna är avgörande för vardagen på öarna och utgör den enda vägen till arbete, skola, service, sjukvård och räddningstjänst. Utan fungerande färjeförbindelser upphör livsförutsättningarna på flera håll i skärgården.

Kostnaderna för väglagsfärjorna är betydande. År 2023 var total kostnad 1 140 751 €, varav stadens bidrag var 105 000 € och väglagens egen andel 170 000 €. Statens stöd har historiskt varit minst 80 %, men höjdes temporärt till 85 % enligt förordning 1069/2018. I statsbudgeten för 2026 återgår stödnivån till 80 % och samtidigt tas bestämmelsen om minsta bidragsprocent bort. Om statens bidrag sänks till 80 % kommer väglagens egen andel att öka till minst 230 000 €, en ökning med cirka 60 000 € jämfört med dagens nivå.

Det är inte skäligt att jämföra vägfärjor med privata vägar – enligt Lag om främjande av skärgårdens utveckling, 5§, skall färd som sker sjöledes betraktas som en merkostnad, och är en förutsättning för vägtrafik, och enligt Finlands grundlag, 6§, gällande likhet inför lagen, kan det inte argumenteras att bebodda skärgårdsöar fråntas möjlighet till grundläggande samhällsfunktioner.

För skärgårdsstaden Pargas är privata vägfärjor inte en marginell fråga utan en livsnödvändighet både för att många fast bosatta skall kunna bo kvar, för näringslivet och för de för staden mycket viktiga deltidsboendena. Om statens stöd minskar eller helt uteblir, förlorar våra öar sin livskraft och bosättningen riskerar att upphöra. Att trygga finansieringen är därför avgörande för att människor även i framtiden ska kunna bo och verka i den unika skärgårdsmiljön.

Nödvändiga åtgärder

- Att statsrådet i uppdateringen av Liikenne 12-planen för 2026–2037 uttryckligen säkerställer att tillräckliga medel anvisas för privata vägfärjor så att minsta stödprocent 80% hålls kvar, så att stödet inte kan bortprioriteras till förmån för andra trafikprojekt. Allt annat skapar stora problem gällande långsiktig planering samt utflyttning från skärgårdsöar som staden arbetar för att hålla livskraftiga.
- Att statsrådet beslutar att nuvarande nivå på statsstödet för privata vägfärjor görs permanent, med en stödnivå på minst 80 % och högst 85 % av kostnaderna. Ett mindre stöd gör det finansiellt omöjligt att bo eller bedriva näringar på öarna i fråga och motarbetar statens i Lag om främjande av skärgårdens utveckling (494/1981 4§ och 5§).

Föredragande

Näringslivsdirektör Niina Hemming, tfn 040 184 3879
fornamn.efternamn@pargas.fi

Beslutsförslag

Ovanstående text sänds som utlåtande till Liikenne 12-planens parlamentariska arbetsgrupp.

Beslut

Förslaget godkändes.

Delgivning

Stadsstyrelsen
